

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
25 У. 367/14
21.10.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Душице Маринковић, председника већа, Маријане Тафра Мирков и Биљане Шундерић, чланова већа, са судским помоћником Данијелом Поповић, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиоца Српске православна црква, из ..., ..., коју заступа Мирослав Николић, адвокат из Београда 27.марта 11/1, против решења тужено Агенције за реституцију Републике Србије, Јединице за конфесионалну реституцију број: 46-00-00160/07 од 05.12.2013. године, уз учешће заинтересованог лица Републике Србија, коју заступа Државно правобранилаштво Републике Србије, предмету враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе, у нејавној седници већа, одржаној дана 21.10.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ ОДБИЈА.

II ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним, делимичним, решењем, ставом 1. диспозитива, утврђује се право на реституцију у виду новчаног обештећења. српске православне цркве на име имовине одузете – национализоване решењем Одељења за привреду и финансије општине бр. Н.6630/59 од 02.06.1961. године и то : зграда у., ул. ... која се састоји од 4 једнособна стана и 1 одвојене собе, уписана код Другог среског суда у. у ЗКУЛ бр. ..., кат. парцела бр. .../... КО ..., која према садашњем стању одговора делу у површини од 527,50м² кат. парцеле бр. .../... новог премера, уписане у Лист непокретности бр.. КО ..., у укупној површини од 1.29.77ха, као градско грађевинско земљиште у државној својини, носиоца права коришћења ..., на којој се налази зграда културе-..., у државној својини, носиоца права коришћења... . Ставом 2. диспозитива, утврђује се да је обвезник новчаног обештећења за имовину иза става 1. диспозитива тог решења Република Србија. Ставом 3. диспозитива, о висини и начину обештећења на име одузете имовине из става 1. диспозитива тог решења, одлучујући се накнадно, посебним решењем, у складу са законом, када се за то стекну

услови. Према ставу 4. диспозитива, свака странка сноси своје трошкове.

Тужилац тужбом поднетом 09.01.2014. године, и поднеском о допуни тужбе од 17.07.2015. године и од 14.10.2016. године оспорава решење туженог у целини због погрешне примене закона, повреда правила поступка и погрешно и непотупно утврђеног чињеничног стања, па предлаже да га суд поништи и предмет врати туженом на поновно одлучивање, као и да обавезе туженог да тужиоцу надокнади трошкове поступка. У тужби, пре свега, наводи да тужени није одлучио о захтеву тужиоца онако како је тужилац захтев поставио, и прецизирао поднеском од 16.09.2011. године, јер није решио и захтев тужиоца за враћање одузетог земљишта, а које се налази испод објекта и земљишта које служби за редовну употребу тог објекта, већ је само решио захтев за враћање национализоване зграде у ул. . Осим тога, тужени није решио ни о осталим захтевима, тј. о захтеву за враћање у натуралном облику земљишта које одговора делу садашње кат. парц. бр.../..., а потом ни о захтеву тужиоца за земенску реституцију у виду друге одговарајуће имовине за национализовану зграду, и заменску реституцију за национализовано земљиште, иако су ови видови реституције приоритетни и као такви прописани одредбама члана 4. и 10. Закона о враћању (реституцију) имовине црквама и верским заједницама. Даље је навео да је изрека оспореног решења нејасна јер овим није правилно примењен члан 4. наведеног закона пошто је тужени утврдио право на реституцију у виду новчаног обештећења, уместо тржишне новчане накнаде како је то законом изричито прописано. У вези захтева за враћање предметног земљишта навео је да тужилац ово тражи основом одузимања, али ради коришћења - редовне употребе Цркве..., који објекат представља објекат јавног значаја, а налази се на суседној кат. парц. бр.../..., што је неспорно, за који објекат тужилац нема довољно, неопходно земљиште за коришћење овог објекта, већ је ово мимо потреба, дато на коришћење.... У вези, у оспореном решењу, наведених разлога везаних за намену кат. парц. бр/... оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и примењеног прописа, па наводи да, бара, део наведеног земљишта није планиран за јавне службе, објекте и комплексе, са којих разлога јесте био услов да се ово врати тужиоцу у натуралном облику, а што би се несумњиво утврдило увиђајем и геодетским вештачењем, који предлог тужени неосновано није прихватио. Сматра да преостали део наведене катастарске парцеле, која цела има 1.29.77 ха, а део под зградом је 527,50м², нема у смислу члана 96. став 2. Закона о планирању и изградњи намену како је то утврдио тужени тј. да је планирано за јавне службе, објекте и комплексе, те да са тих разлога ово земљиште није изван правног промета, са којих разлога је могло бити враћено тужиоцу. Истиче да је само за део наведеног земљишта планом предвиђена намена за јавне службе, али не и у односу на целу катастарску парцелу. У вези са овим указује да план детаљне регулације деда, на који се тужени позива, када се упореди са стањем у ЛН бр.. КО ... произлази да је само на делу тог земљишта објекат а да је остатак земљиште уз зграду, па у вези са овим истиче да се на суседној кат. парц. бр.../... већ налази тужиочев објекат..., те би предметно земљиште тужилац могао користити и једино може да користи као земљиште уз свој објекат, са којих разлога сматра да се таквим коришћењем земљишта не би нарушила планирања намена коришћења земљишта, чиме је очигледно испуњен услов да се тужиоцу земљиште врати у натуралном облику. Навео је и то да земљиште, сада има приближно исти облик и у истом је стању у коме је било у време одузимања и да је, макар, део предметног земљишта могао бити тужиоцу враћен у натуралном облику. У тужби је изнео и своје схватање да земљиште уз зграду., на кат. парц. бр.../... очигледно премашује прописани оквир земљишта за редовну употребу објекта а да тужилац, са друге стране, за коришћење свог објекта на суседној парцели, имајући притом у виду да се ради о објекту у којем се врши делатност од општег интереса, нема довољно земљишта за коришћење овога, те у вези са овим указује на очигледну несразмеру између површина градског грађевинског земљишта које је додељено на коришћење. и ... те у вези са овим указује да је оспорено решење у супротности са забраном дискриминације из члана 21. Устава Републике Србије. Са изнетог, сматра, да тужени неосновано није прихватио његов доказ за вештачење односно у вези са овим

захтев да се у смислу члана 70. став 1. Закона о планирању и изградњи, утврди земљиште које је потребно за редовно коришћење и употребу објекта. Са свега, изнетог сматра да су у конкретном случају били испуњени услови из члана 11. став 1. и 3., те члана 10. став 1. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама за враћање одузете имовине, катастарске парцеле.. у натуралном облику.

Тужени орган, изјашњавајући се на наводе тужбе, у одговору на тужбу, оспорио је ове у целини, те је остајући у свему код разлога оспореног решења, предложио да је суд одбије, као неосновану. У вези навода тужбе да оспореним решењем није решен захтев тужиоца у целини, навео је да је тужилац ове наводе могао, сагласно одредбама члана 206. ЗУП-а истаћи непосредно туженом, те да је тужени закључио да су испуњени услови за доношење још једног делимичног решења, и да је дана 19.02.2014. године донео делимично решење којим је утврђено право на реституцију грађевинског земљишта- дела у површини од 527,50м² кат. парцеле бр... уписане у лист непокретности број:.. КО ..., а који одговара кат. парцели../... КО ... старог премера.

Заинтересовано лице, Република Србија, иако јој је тужба достављена на одговор, није се изјаснила на наводе достављене тужбе.

Управни суд је одржао усмену јавну расправу дана 9.10.2016 године, применом одредаба члана 34. став 2. и члана 38. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09), којима је прописано да је расправа обавезна ако је у управном поступку учествовало две или више странака са супротним интересима, као што је овде случај; те да изостанак уредно позване странке са усмене јавне расправе не одлаже њено одржавање, и да се због изостанка странака са усмене расправе не може узети да су одустале од својих захтева, већ ће се њихови поднесци прочитати а ако на усмену расправу не дођу ни тужилац, ни тужени, а расправа се не одложи, суд ће расправити спор и без присуства странака. На заказану јавну расправу нису приступили, нити су изостанак оправдали, тужени, као ни заинтересовано лице, а приступио је тужилац, који је, преко пуномоћника, у свему остао код навода поднет тужбе, те је предложио да је суд уважи, а туженог обавезе да тужиоцу надокнади тршкове управног спора које је опредељено тражио.

По оцени навода тужбе, оспореног решења, те одговора на тужбу, као речи тужиоца на јавној расправи, Управни суд је нашао да тужба није основана.

Према разлозима оспореног решења тужен је одлуку из диспозитива донео јер је нашао да подносилац захтева има право на реституцију имовине, а да је обвезник враћања Република Србије, јер је на основу изведених доказа утврђено да је подносиоцу захтева национализована имовина која је предмет захтева, да је предметну имовину немогуће вратити у натуралном облику будући да је национализовани објект на адреси ул. у међувремену порушен, а да кат. парцела бр../... представља изграђено јавно грађевинско земљиште, за које је важећим планским актом утврђена намена- јавне слободне и зелене површине у блоку испод којих је у једном делу планирана јавна подземна гаража а у другом делу проширење подземног депоа Из наведеног произлази да је предметна кат. парцела изван правног промета и као таква представља изузетак од враћања у натуралном облику, сходно одредбама чл. 11. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, а имајући у виду одредбу чл. 96. став 3. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 24/2011), којом је прописано да се постојеће и планиране површине јавне намене не могу отуђити из јавне својине. Осим тога, одредбом члана 16. Закона о јавној својини ("Службени гласник РС", бр. 72/11), прописано је да се добра у општој употреби не могу отуђити из јавне својине, а према члану 10. истог закона, добрима у општој употреби у јавној својини сматрају се ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, улице, тргови, јавни паркови). У оспореном решењу наведено је, а у вези захтева тужиоца за провођење доказа вештачењем да тужени није орган надлежан за одлучивање о фактичкој могућности за

формирање посебне катастарске парцеле као ни за утврђивање земљишта потребног за редовну употребу постојећег објекта, нити се одлука о овом питању може донети на основу увиђаја на лицу места и вештачењем јер према прописима на које се тужени у оспореном решењу позвао, захтев за препарцелацију подноси власник објекта у прецизно наведеним случајевима надлежном органу. Оспореним решењем оцењен је и предлог тужиоца за спајање поступака по захтевима за враћање објеката у ул...., бр. ..., бр. ..., бр. ... и бр. ... и грађевинског земљишта на којима су се налазили јер враћање објеката и земљишта у натуралном облику није могуће, са којих разлога предлог није прихваћен. Осим изнетог у оспореном решењу је наведено и то да будући да је предметни објекат порушен, не постоји могућност враћања друге одговарајуће имовине, сходно одредби чл. 4. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама, с обзиром да не постоје наменски земљишни и грађевински фондови из којих би се одузета имовина накнађивала, нити је у конкретном случају могуће утврдити која имовина би представљала одговарајућу имовину за враћање на име одузетог објекта, имајући у виду да је исти порушен, те нема елемената на основу којих би се компарацијом утврдила својства имовине која би била адекватна одузетој имовини, а нису испуњени услови ни за одређивање новчане накнаде јер није донета методологија за утврђивање вредности одузете имовине, нити су штампане државне обвезнице као средство плаћања, прописане одредбом чл. 17. и чл. 18. истог закона.

Чланом 205. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 33/97, 31/01 и „Сл. гласник РС”, бр. 30/10), прописано је да када се у једној управној ствари решава о више питања, а само су нека од њих сазрела за решавање, и кад се покаже као целисходно да се о тим питањима одлучи посебним решењем, орган може донети решење само о тим питањима (делимично решење).

Одредбама члана 4. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама („Службени гласник РС”, бр. 46/06), прописано је да се одузета имовина враћа, по правилу, у натуралном облику или се накнађује у виду друге одговарајуће имовине, а тржишна новчана накнада исплаћује се само ако враћање у натуралном облику или у виду друге одговарајуће имовине није могуће. Према одредбама члана 10. став 1. истог закона обвезник враћања дужан је да цркви, односно верској заједници врати право својине и државине на непокретности које је била одузета, ако је у приближно истом облику и стању у коме је била у време одузимања.

Према одредбама члана 17. став 1. наведеног закона, висина накнаде за одузету имовину утврђује се према стању те имовине у моменту одузимања, а према њеној вредности у време доношења првостепеног решења. Према ставу 2. истог члана закона, Дирекција за реституцију ће утврдити методологију за утврђивање вредности имовине из става 1. овог члана. Према одредбама члана 18. став 1. наведеног закона, ако је обвезник враћања Република Србија, накнада се исплаћује у обвезницама Републике Србије којима се може трговати на организованом тржишту или ван организованог тржишта, у смислу закона који уређује тржиште хартије од вредности. Према одредбама става 2. истог члана закона, обвезнице из става 1. овог члана издаће се под условима и у роковима одређеним општим законом којим се уређују питања враћања и обештећења за одузету имовину. Ставом 3. истог члана закона прописано је да се средства за измирење обавеза по основу издатих обвезница обезбеђују у буџету Републике Србије.

Према стању списка предмета у проведеном поступку утврђено је да је решењем Комисије за национализацију при НО Општине ... у ... Н бр. 1814/59 од 21.04.1961. године, утврђено да постоје услови за национализацију, поред осталих, зграде у ... ул. ..., а решењем Комисије за национализацију при НО Општине ... Н бр. 6630 од 02.06.1961. године национализована је, поред осталих, напред наведена зграда са земљиштем на коме се налази и које служи за њену редовну употребу, све уписано код Другог среског суда у ... у ЗКУЛ бр.

..., кат.парц. бр. .../... КО ..., која према садашњем стању одговара делу у површини од 527,50 м2 кат.парц. бр. .../... новог премера, уписана у лист непокретности бр. ... КО ..., у укупној површини од 1.29.77 ха као градско грађевинско земљиште у државној својини – носиоца права коришћења ..., на којој се налази зграда културе – ..., у државној својини, носиоца права коришћења Наведена непокретност одузета је од ранијег власника ..., која се налази у саставу ... СПЦ и нема својство правног лица. Како је, у проведеном поступку, неспорно утврђено да је наведена зграда, у међувремену, порушена, правилно тужени налази да не постоји могућност враћања предметне имовине, у смислу члана 4. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама у натуралном облику, нити постоји могућност враћања друге одговарајуће имовине, сходно наведеној одредби закона, јер не постоје наменски земљишни и грађевински фондови из којих би се одузета имовина накнадила, те је правилно тужени, на име обештећења за предметну имовину, на страни тужиоца утврдио право на реституцију у виду новчаног обештећења. Такође је, с обзиром да нису испуњени услови за одређивање новчане накнаде, јер није донета методологија за утврђивање вредности одузете имовине, нити су штампане државне обвезнице као средство плаћања, прописани одредбама члана 18. наведеног закона, ставом 3. диспозитива решења, утврдио да ће се о висини и начину обештећења на име одузете имовине одлучити накнадно, посебним решењем, у складу са законом, када се за то стекну услови.

Суд је ценио наводе тужбе којима се оспорава правилност решења у делу којим је тужиоцу утврђено право на новчану накнаду, па с обзиром на стање списка предмета и напред изнето налази да се не могу прихатити као основани. Ово с тога јер је оспореним решењем тужиоцу утврђено право на новчано обештећење, при чему висина и начин обештећења нису утврђени, већ је за ове, ставом 3. диспозитива, наведено да ће се о томе одлучити накнадно, посебним решењем, у складу са законом, када се за то стекну услови.

Такође, се не могу прихватити као основани ни наводи о пропуштању одлучивања по захтеву тужиоца за враћање земљишта, јер је ово враћено делимичним решењем туженог од 19.02.2014. године, како је то и наведено у одговору на тужбу туженог од 06.03.2014. године, против којег решења је тужилац поднео тужбу, по којој се поступа у предмету овога суда у У. 5136/14.

Суд је ценио и наводе којима се указује на нерешавање захтева за враћање припадајућег земљишта, дела кат.парц. бр. .../... КО ..., па налази да се ни ови не могу прихатити као основани. Ово стога јер је одредбом члана 65. Закона о планирању и изградњи прописано да се на једној катастарској парцели може образовати већи број грађевинских парцела на начин и под условима утврђеним у планском документу, на основу пројекта парцелације који мора бити у складу са важећим планским документом, те да се, сагласно одредбама члана 70. наведеног закона, захтев за утврђивања земљишта за редовну употребу објекта и формирање грађевинске парцеле подноси органу јединице локалне самоуправе, са којих разлога, тужени орган није надлежан да одлучује о наведеним питањима, о чему су у оспореном решењу изнети детаљни разлози, које суд прихата као правилне, будући да су утемељени на наведеним одредбама закона.

Суд је ценио и остале наводе тужбе, па с обзиром на напред изнето, налази да се не могу прихватити као основани.

Са напред изнетог, налазећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, суд је тужбу одбио као неосновану и на основу члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде.

Одлуку из става II диспозитива пресуде суд је донео на основу чл. 151. и 153. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС” бр. 72/11) чија сходна примена је прописана одредбом чл. 74. Закона о управним споровима, тако што је захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора одбио с обзиром на успех тужиоца у управном спору,

односно да је поднета тужба одбијена као неоснована.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 21.10.2016. године, 25 У. 367/14

Записничар
Данијела Поповић,с.р.

Председник већа-судија
Душица Маринковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЉЛ